

Aluehallintovirasto

Opetus- ja kulttuuritoimi

TARKASTUSPÖYTÄKIRJA

1 (6)

29.6.2017

ISAVI/1386/2017

Mikkelin kaupunki
Kasvatus- ja opetuslautakunta
Varhaiskasvatus
PL 33
50101 Mikkelä

Toiminnan tarkastus Mikkelin kaupungin vuoropäiväkotä Vilttihatussa.

Tarkastuksen ajankohta

24.5. klo 9.00–11.10

Tarkastuksesta on ilmoitettu etukäteen

Itä-Suomen aluehallintoviraston Opetus- ja kulttuuritoimen vastuualue on sopinut tarkastuksesta varhaiskasvatusjohtaja Pirjo Vartiainen kanssa. Tarkastus tehdään yhdessä Itä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun tarkastajan kanssa.

Tarkastettava yksikkö

Mikkelin kaupungin vuoropäiväkotä Vilttihattu, Ahonkatu 2, 50100 Mikkelä

Tarkastettavan yksikön vastuuhenkilöt:

Vuoropäiväkotä Vilttihatun johtajana toimii Anne Jukarainen ja varajohtajana Eeva Kaisa Venäläinen. Johtaja ja varajohtaja toimivat työparina, varajohtaja työskentelee myös lapsiryhmässä.

Tarkastuksen suorittajat ja asiantuntijat

Anu Liljeström, ylitarkastaja, opetus- ja kulttuuritoimen vastuualue, Itä-Suomen aluehallintovirasto

Johanna Rantala, ylitarkastaja, opetus- ja kulttuuritoimen vastuualue, Itä-Suomen aluehallintovirasto

ITÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6800
kirjaamo.ita@avi.fi
www.avi.fi/ita

Mikkelin
päätoimipaikka
Maaherrankatu 16
Mikkeli

Joensuun toimipaikka
Torikatu 36
Joensuu

Kuopion toimipaikka
Hallituskatu 12–14
Kuopio

Postiosoite: PL 50, 50101 Mikkelä

Tarkastukseen osallistuneet henkilöt

Anne Jukarainen, päiväkodin johtaja
 Pirjo Vartiainen, varhaiskasvatusjohtaja
 Heidi Lepistö, työsuojelupäällikkö
 Helena Lindholm, työsuojeluvaltuutettu
 Auli Tukiainen, ylitarkastaja, työsuojelu, Itä-Suomen aluehallintovirasto

Tarkastuksen syy

Itä-Suomen aluehallintovirastolle on tullut epäkohtailmoitus, jossa ollaan huolissaan vuoropäiväkotien Vilttihaatan toiminnan turvallisuudesta sekä vastuullisesta ja laadukkaasta varhaiskasvatuksesta. Epäkohtailmoituksessa kiinnitettiin erityisesti huomiota ryhmäkokoihin. Lapsiryhmien koot ovat ilmoituksen mukaan ylittäneet lainmukaiset ryhmäkoot ja näin isojen ryhmien osalta tilat ovat olleet liian pieniä. Epäkohtailmoituksessa kiinnitettiin myös huomiota sijaisten saamisen ongelmiin sekä sijaisten pätevyyteen ja avustajien käyttämiseen sijaisena. Asiasta on käyty myös keskustelua Mikkelin kaupunginhallituksessa ja Länsi-Savo -lehdessä. Aluehallintovirasto on keskustellut tarkastus- ja valvontakäynnistä varhaiskasvatusjohtaja Pirjo Vartiaisen kanssa.

Tarkastukseen liittyvä taustamateriaali

Epäkohtailmoitus Satu Taavitsainen, sisältää nimettömän kirjeen epäkohdista (16.5. saap. aluehallintovirastoon peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualueelle)

Länsi-Savo -lehti, 1.5. ja 4.5.

Tarkastuksen jälkeen toimitetut selvitykset ja asiakirjat

Työsuojelutarkastuksen (24.5.2017) tarkastuskertomus 7.6.2017

Tarkastuksessa haastatellut henkilöt

Edellä mainitut läsnäolijat

Tarvittiinko poliisin virka-apua

Ei

Tarkastus sujui hyvässä yhteistyössä

Kyllä

ITÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6800
 kirjaamo.ita@avi.fi
 www.avi.fi/ita

Mikkelin
 päätoimipaikka
 Maaherrankatu 16
 Mikkeli

Joensuun toimipaikka
 Torikatu 36
 Joensuu

Kuopion toimipaikka
 Hallituskatu 12-14
 Kuopio

Postiosoite: PL 50, 50101 Mikkeli

TARKASTUKSEN KOHTEENA OLEVAN YKSIKÖN TAUSTATIEDOT

Vuoropäiväkotitoiminta Vilttihaussa 24/7 on osoitteessa Ahonkatu 2, 50100 Mikkeli toimiva päiväkotitoiminta. Päiväkotitoiminta on rakennettu 2013 ja toimii Mikkelin alueen ainoana ympärivuorokautisena ja läpivuoden auki olevana päiväkotitoimintana. Päiväkodin nettisivujen mukaan päiväkodissa on 110 hoitopaikkaa ja viisi ryhmää. Päiväkodin kaikki ryhmät toimivat vuorohoitoryhminä. Yksikön johtajana toimii Anne Jukarainen ja hänen työparinaan on ryhmässä myös toimiva varajohtaja Eeva Kaisa Venäläinen. Vakinaisen henkilökunnan määrä on 30. Lisäksi talossa työskentelee 3 päivähoidon avustajaa erityispäivähoidon kautta. Keittiö- ja siivous- sekä puhtaanapito- ja siivousohjelmat tuotetaan talon ulkopuolelta.

HENKILÖKUNTA

Tarkastuskäynnillä kerrottiin, että Vuoropäiväkotitoiminta Vilttihaussa vakinaisen henkilökunnan määrä on 29 + 1. Henkilökunnasta 29 toimii ryhmässä ja lisäksi talossa on päiväkodin johtaja. Vakinaisesta henkilökunnasta 7 on lastentarhanopettajia ja 1 erityislastentarhanopettaja, lisäksi päiväkodissa työskentelee yksi määräaikainen lastentarhanopettaja. Lähiaikoina yksi vakainainen lastentarhanopettajan työsuhte lisätään. Lisäksi päiväkodissa työskentelee koulutukseltaan lastenhoitaja (1), päivähoitaja (1) sekä lähihoitajia (18). Lisäksi päiväkodissa työskentelee yhteensä kolme henkilökohtaista ja ryhmäavustajaa. Henkilökunnan tutkintotodistuksia ei tarkistettu.

Vuorohoidon luonteesta johtuen sijaistarve on hyvin vaihteleva, välillä talossa on useampi sijainen ja välillä taas ei tarvita sijaisia ollenkaan, vaikka vakainaista henkilökuntaa olisi poissa. Henkilökunta siirtyy tarvittaessa ryhmästä toiseen oman ryhmän koon tämän mahdollistaessa. Ryhmistä siirtyvät toisiin pääasiassa lähihoitajan tehtävissä olevat, lastentarhanopettajat pääsääntöisesti työskentelevät aina omissa ryhmässään. Henkilökohtaiset tai ryhmäavustajat (3) voivat toimia sijaisina, mikäli avustustarvetta ei sillä hetkellä ole omassa perustehtävässä. Avustajat toimivat aina kuitenkin ensisijaisesti omassa tehtävässään. Sijaisina käytettävillä avustajilla on pätevyys toimia myös ryhmässä kasvatustavustajina työntekijöinä. Kokonaisuudessaan todettiin, että työvuorojen suunnittelu on vuorohoitoyksikössä erittäin vaativa tehtävä.

Kaupunkiin on lisännyt kaksi varahenkilöä kevään aikana, joista toinen on erityisesti suunnattu vuorohoidon tarpeisiin. Lisäksi sijaisia palkataan tarvittaessa kaupungin ulkopuolelta lyhyisiin työsopimussuhteisiin, sijaisen palkkaamiseen tarvitaan täyttölupa. Päiväkodille on juuri haettu jatkuva sijaisen täyttölupa, joka helpottaisi joustavaa sijaisten saamista tarvittaessa.

ITÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6800
kirjaamo.ita@avi.fi
www.avi.fi/ita

Mikkelin
päätoimipaikka
Maaherrankatu 16
Mikkeli

Joensuun toimipaikka
Torikatu 36
Joensuu

Kuopion toimipaikka
Hallituskatu 12–14
Kuopio

Postiosoite: PL 50, 50101 Mikkeli

LAPSET JA RYHMÄT

Tarkastuskäynnillä kerrottiin, että päiväkotiin on sijoitettu 128 lasta. Näistä 55 lasta on ns. keikkalapsia, joiden hoitotarve on satunnainen ja vähäinen. Vuorohoidon luonteeseen kuuluu, että lasten määrä vaihtelee hyvin paljon päivittäin ja vuorokauden eri aikoina. Hoidon tarve saattaa samassa ryhmässä väliaikaisesti kohdistua useammalle lapselle yhtä aikaa. Näitä tilanteita varten päiväkodissa ryhmän tullessa täyteen ryhmästä lähtee yleensä vanhimmat lapset "retkelle", eli siirtyvät pienryhmätiloihin yhden hoitajan kanssa. Tällöin ryhmän käyttöön lisätään neljäs kasvatusvastuullinen työntekijä. Näitä tilanteista tulee kuitenkin harvoin. Päiväkodin kokemus on, että lapset ovat yleensä innoissaan "retkelle" pääsemisestä. Ryhmäkoot pidetään päivähoitoasetuksen mukaisina ja henkilökuntaa on lapsimäärän vaatima määrä.

Kevään aikana on pienten lasten ryhmissä ollut eniten tarvetta jakautua hoitopäivän aikana uudeksi ryhmäksi lasten määrän ylittäessä ryhmäkoon maksimin. Isompien ryhmässä kuvattu tilanne on ollut satunnaisempi. Kaupungissa on ensi toimintakaudelle suunniteltu lisättäväksi laajennetun aukioloaikojen päiväkoteja, jolloin satunnaisen hoidon tarve Vilttihatussa ja samalla ryhmien tilapäisen jakautumisen tarve todennäköisesti vähenee.

SISÄTILAT JA PIHA

Päiväkoti on rakennettu 2013. Tilat on suunniteltu vuorohoidon tarpeita vastaavaksi. Päiväkodissa on viidelle kokonaiselle päiväkotiryhmälle suunnitellut tilat sekä useita pienryhmätyötiloja, henkilökunnan tiloja sekä varastoja. Lasten erityistarpeet on huomioitu päiväkotiryhmätilojen varustuksessa. Myös väestönsuojelutila on otettu pienryhmätyötilaksi ja tarkastushetkellä se oli rakennettu ja sisustettu pedagogista leikkiä varten sopivaksi tilaksi. Lisäksi päiväkodissa on yhteinen iso liikuntasali.

Uuden päiväkodin tilat vaikuttivat toimivilta ja avarilta, yleisilme oli siisti.

Tarkastuskäynnillä ei käyty päiväkodin pihalla. Kulku sisätiloihin tapahtuu ryhmäkohtaisesti eri ovista, joka vaikutti toimivalta ratkaisulta.

YHTEENVETO TARKASTUKSESTA

Tarkastuskäynnillä saatujen tietojen perusteella voidaan todeta, että Vuoropäiväkoti Vilttihatussa järjestetään laadukasta varaiskasvatusta avarissa ja uusissa tiloissa. Isossa vuorohoitoyksikössä henkilökunnan sijoittaminen ja työvuorojen tekeminen on haasteellinen tehtävä. Toisaalta ison yksikön etuna on mahdollisuus siirtää tarvittaessa henkilökuntaa ryhmästä toiseen sijaistarpeen ilmetessä ja toisen ryhmän ollessa lapsimäärältään pienempi. Myös koulutettujen henkilökohtaisten avustajien

ITÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6800
kirjaamo.ita@avi.fi
www.avi.fi/ita

Mikkelin
päätoimipaikka
Maaherrankatu 16
Mikkeli

Joensuun toimipaikka
Torikatu 36
Joensuu

Kuopion toimipaikka
Hallituskatu 12–14
Kuopio

Postiosoite: PL 50, 50101 Mikkeli

käyttäminen sijaisena on mahdollista, jos ensisijaisena olevaa avustustehtävää ei kyseisenä aikana ole. Kaupunki on reagoinut sijaistarpeen kasvuun lisäämällä henkilökuntaa ja joustavoittanut sijaisten palkkaamisen menetelmiä.

Vuorohoidon luonteesta johtuen lasten määrä voi vaihdella hyvin paljon vuorokauden aikojen sekä hoitopäivien välillä. Kahdessa pienempien lasten päiväkotiryhmässä on todettu hoitotarpeen olevan välillä suurempi, kuin yhteen päiväkotiryhmään voi varhaiskasvatuslain mukaisesti lapsia sijoittaa. Päiväkoti on ratkaissut tilapäiset ylitykset tekemällä ns. ylimääräisen tilapäisen ryhmän, jolloin yleensä ryhmän vanhimmat lapset ovat siirtyneet oman hoitajan kanssa pienryhmätiloihin. Päiväkodin tilat antavat mahdollisuuden pienryhmiin jakautumiseen. Epäselväksi tarkastuskäynnillä kuitenkin jäi, kuinka usein ryhmien jakautumista on tapahtunut kevään aikana.

Aluehallintovirasto korostaa, että ryhmien kasvattaminen lisäämällä hoitajia ryhmään ja siirtyminen toisiin tiloihin voi olla vain tilapäinen ratkaisu. Ryhmäkoori ja lapsimäärä on varhaiskasvatuslaissa ja päivähoitoasetuksessa määritelty, sitä ei saisi ylittää aikuisia lisäämällä. Neljän aikuisen ryhmä ei ole sallittua (säännöllisesti). Tässä lainsäätaja korostaa erityisesti lapsen etua. Vilttiatussa etuna on mahdollisuus siirtyä tällaisissa tilanteissa omaan pienryhmätilaan, jolloin lasten hyvinvointi ei ole samalla tapaa vaarassa, kuin liian suurissa lapsiryhmissä toimiessa. Tällöin myöskään ei ole vaarana, että lapsilla olisi liian pienet tilat käytössään. Mikäli ryhmäkoori ylittyy säännöllisesti, pitää tilanne pyrkiä ratkaisemaan muulla tavoin. Tällöin todellinen hoitotarve on suurempi, kuin päiväkodin kapasiteetti antaa myöten. Mikkelin kaupunki on suunnittelemassa, että tulevaksi toimintavuodeksi myös joidenkin muiden päiväkotien aukioloaika laajennetaan, jolloin mm. harvoin ja epäsäännöllisesti vuorohoitoa tarvitsevat lapset mahdollisesti sijoittuvat omaan päiväkotiin, jolloin tältä osalta vuorohoidon tarve voi vähentyä Vilttiatussa.

Pysyvä ryhmä ja mahdollisimman tutut aikuiset ovat tärkeitä laatutekijöitä erityisesti vuorohoidossa. Nämä vaikuttavat lasten kiintymissuhteisiin ja hyvinvointiin.

Tarkastus ei kattanut kaikkia päiväkodin toimintoja, joten päiväkotiin on voinut jäädä puutteita tai epäkohtia, joita tarkastuksessa ei ole havaittu. Tehty tarkastus ei poista palveluntuottajan vastuuta lainsäädännön asettamista velvoitteista.

ASIAKIRJAT

Tarkastuspöytäkirja perustuu edellä mainittuihin, selvityksenä saatuihin asiakirjoihin sekä tarkastuksella tehtyihin havaintoihin.

ITÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6800
kirjaamo.ita@avi.fi
www.avi.fi/ita

Mikkelin
päätoimipaikka
Maaherrankatu 16
Mikkeli

Joensuun toimipaikka
Torikatu 36
Joensuu

Kuopion toimipaikka
Hallituskatu 12–14
Kuopio

Postiosoite: PL 50, 50101 Mikkeli

LISÄSELVITYSPYYNTÖ

Aluehallintovirasto pyytää Mikkelin kaupungin kasvatus- ja opetuslautakuntaa tekemään selvityksen 31.10.2017 mennessä syksyn 2017 ajankohtainen tilanneesta, jossa kuvataan ainakin seuraavat asiat:

- syksyn 2017 tilanne, vuoropäiväkotien Vilttihattuun sijoitettujen lasten määrä päiväkotiryhmissä ikäryhmittäin, henkilökunnan kokonaismäärä
- selvitys elo-syyskuun 2017 aikana avustajien käyttämisestä kasvatusvastuullisena sijaisena, samalla pyydetään toimittamaan sijaisena toimivien avustajien tutkintotodistusten kopiot
- elo-syyskuun 2017 aikana ryhmäkohtaiset lapsimäärän ylitykset ja kuinka asia on ratkaistu päiväkotiryhmittäin. Mukaan voi tarvittaessa toimittaa dokumentteja (esim. Daisy-raportti) asian selventämiseksi.

Samalla kasvatus- ja opetuslautakunta voi kommentoida ja täydentää tätä pöytäkirjaa omalla lausunnollaan mahdollisten virheiden osalta. Selvitys- ja lausuntopyyntö ensi syksyn toiminnasta pyydetään toimittamaan viimeistään 31.10.2017 osoitteeseen

Itä-Suomen aluehallintovirasto
Opetus- ja kulttuuritoimi -vastuualue
PL 50
50101 Mikkeli

Lisätietoja antaa ylitarkastaja Anu Liljeström puhelimitse p 029 501 6224 tai sähköpostitse anu.liljeström@avi.fi. (14.7. saakka ja 1.11. jälkeen) ja 15.8.-31.10. ylitarkastaja Johanna Rantala, puhelimitse 029 501 6889 tai sähköpostitse johanna.rantala@avi.fi

Mikkelissä 29.6.2017

Ylitarkastaja

Anu Liljeström

TIEDOKSI: Ylitarkastaja Auli Tukiainen, Itä-Suomen aluehallintovirasto, työsuojelu

ITÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6800
kirjaamo.ita@avi.fi
www.avi.fi/ita

Mikkelin
päätoimipaikka
Maaherrankatu 16
Mikkeli

Joensuun toimipaikka
Torikatu 36
Joensuu

Kuopion toimipaikka
Hallituskatu 12–14
Kuopio

Postiosoite: PL 50, 50101 Mikkeli